ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”

Пандемія COVID-19, як драйвер модернізації монетарної політики

Круглий стіл “Фінансовий розвиток трансформаційних економік: можливості, обмеження, перспективи

д.е.н., с.н.с. Бублик Є.О.

Київ, грудень 2021

ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НА КОНЦЕПТУАЛЬНОМУ РІВНІ

- ПРАКТИКА, ЩО ОБУМОВЛЮЄ ЗМІНУ ПІДХОДІВ
- ШИРОКОМАСШТАБНА ЕМІСІЯ
- ПОШИРЕННЯ ВІД'ЄМНИХ СТАВОК (*закономірний наслідок розширення грошової пропозиції*).
- ПОСИЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОГО ПІДХОДУ (BEPS, НАГЛЯД ЗА SII, ПІІ)
- ЗБІЛЬШЕННЯ ВАГИ ФІСКАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ (*один із наслідків інституційної незалежності центробанків*)
- ЗМІНА СТАВЛЕННЯ ДО КЛЮЧОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ МОНЕТАРНОЇ ТЕОРІЇ (*інфляції, очікувань, грошей, мультиплікатора, зростання, безробіття*)
- ВПЛИВ ЧИННИКА ЦИФРОВІЗАЦІЇ
- ...
- ...

РОЗШИРЕННЯ МОНЕТАРНОЇ ПІДТРИМКИ

НАСЛІДКИ:

- **ТРАДИЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ “ КІЛЬКІСНОГО ПОМЯКШЕННЯ ” ТА ПОШИРЕННЯ ЇЇ НА ГРУПИ ЕКОНОМІК, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ**
- **ПЕРЕГЛЯД ПІДХОДУ ДО БЕЗУМОВНОСТІ ПРІОРИТЕТУ ЦІНОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ**

Source: World bank data

ПОШИРЕННЯ ВІД'ЄМНИХ ВІДСОТКОВИХ СТАВОК

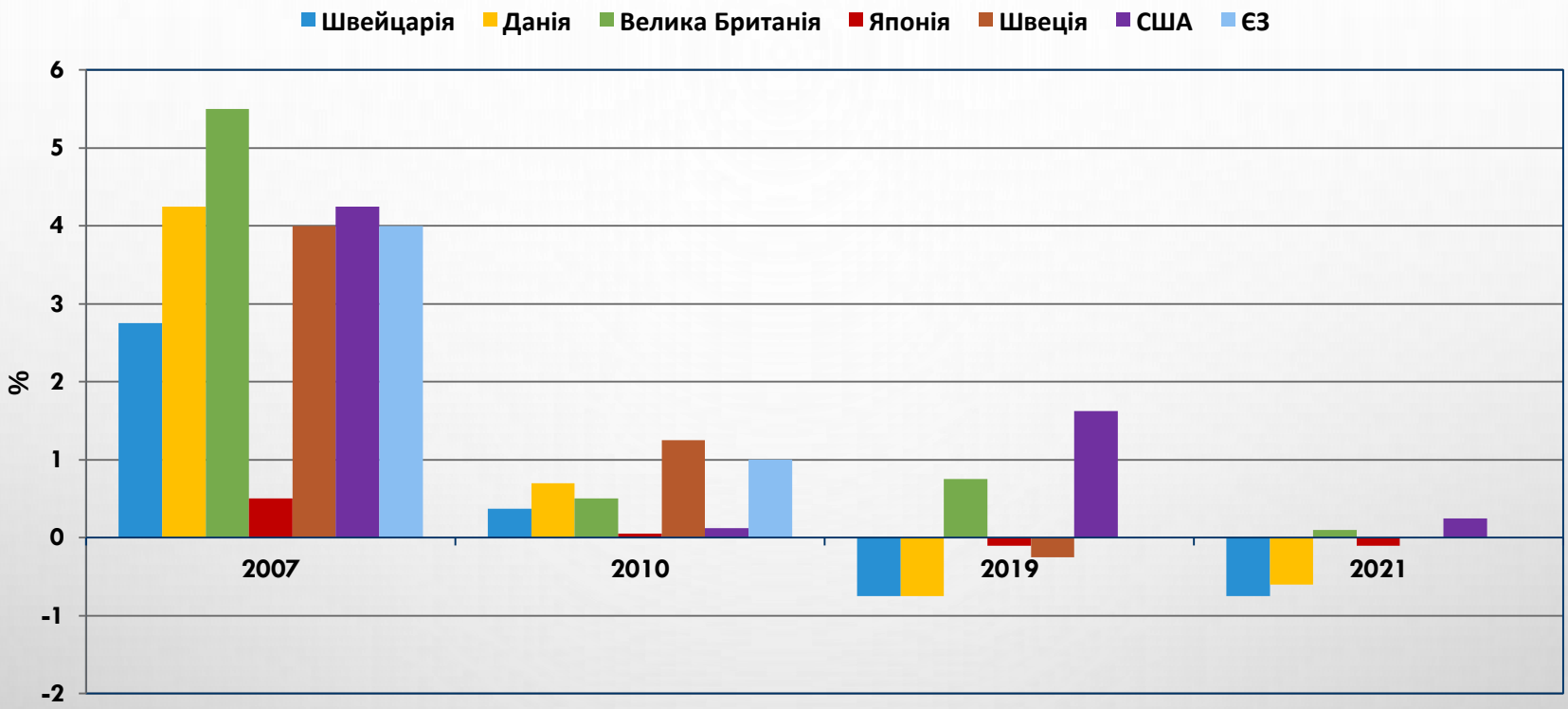

НАСЛІДКИ:

- **ЗНИЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАЯВНОГО МОНЕТАРНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ**
- **ПОШУК ТА ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ**

Source: Central bank policy rates. BIS Statistics

НАГРОМАДЖЕННЯ БОРГУ

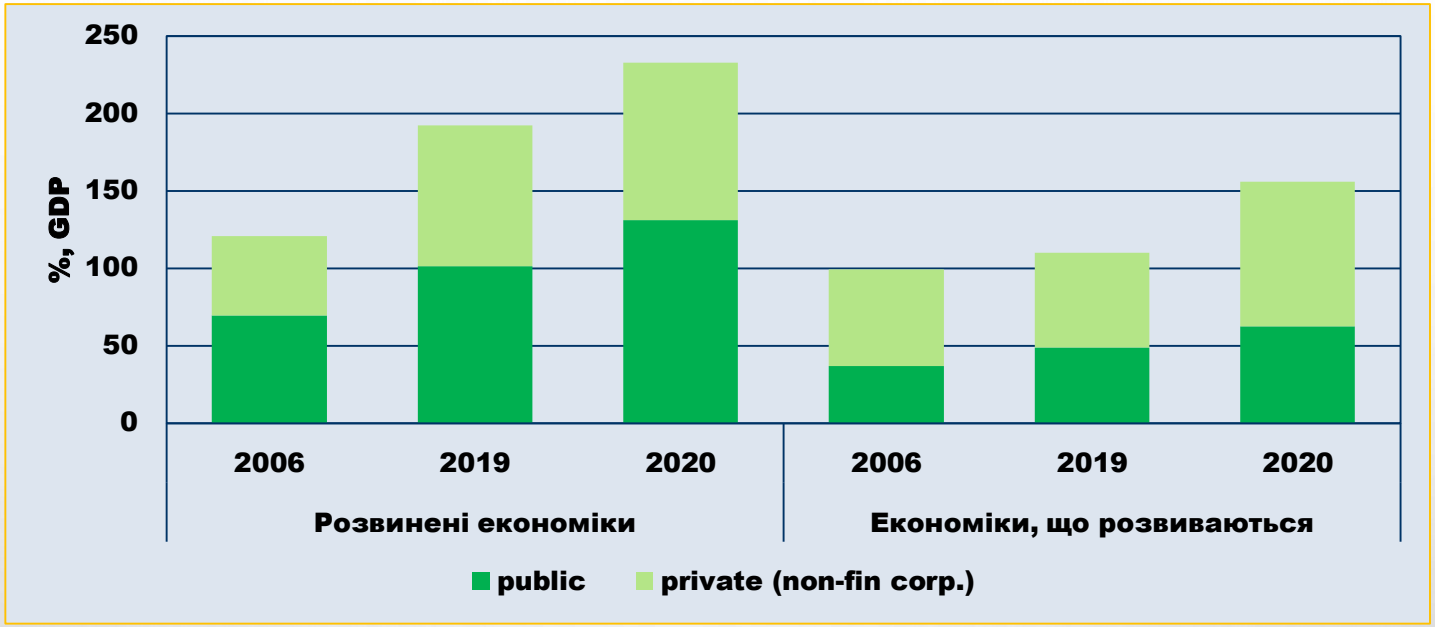

НАСЛІДКИ:

- **ФІКСАЦІЯ МІНІМАЛЬНОГО РІВНЯ ВІДСОТКОВИХ СТАВОК**
- **РОЗШИРЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ (ВВП-варранти)**
- **ПЕРЕОРІЄНТАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ МФО-КРЕДИТОРІВ У БІК РЕГІОНАЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНЬ**

АКТУАЛІЗАЦІЯ РЕГУЛЯТОРНИХ ПІДХОДІВ

- ПОЛІТИКА КОНТРОЛЮ ЗА ПОТОКАМИ КАПІТАЛУ
- ПОСИЛЕНА УВАГА ДО СИСТЕМНО-ЗНАЧИМИХ ІНСТИТУЦІЙ
- ОБМЕЖЕННЯ НАДМІРНОЇ ВОЛАТИЛЬНОСТІ КУРСІВ НАЦІОНАЛЬНИХ ВАЛЮТ
- МАКРОПРУДЕНЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ДОДАТКОВИЙ (ЦІЛЬОВИЙ) ІНСТРУМЕНТАРІЙ
- ОПОДАТКУВАННЯ ФІКТИВНИХ ТА НЕБАЖАНИХ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ (BEPS)
- ВПЛИВ ЧИННИКА ЦИФРОВІЗАЦІЇ

ОЧІКУВАНИЙ НАСЛІДОК:

- ЗБІЛЬШЕННЯ РОЛІ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ, ПОГЛИБЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ МОНЕТАРНОГО ТА ФІСКАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ФІНАНСОВИМИ ОПЕРАЦІЯМИ;

ТЕНДЕНЦІЇ МОНЕТАРНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

- МОНЕТАРНЕ РОЗШИРЕННЯ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОБМЕЖЕНО І НЕ ПРОДУКТИВНО *(2020–2021 РР. ЗРОСТАННЯ М3 НА 32,9%, ЗОКРЕМА ГОТІВКИ В ОБІГУ - НА 40,9%. ; ПРИРІСТ КРЕДИТІВ ЮО – 0,3%; ДГ – 11,6%; ФОП – 5,0%).*

- ПОКРАЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ УКРАЇНИ:

	2019	2020	2021 (І півр.)
рахунок поточних операцій	-4 124	5 267	-653
Рахунок операцій з капіталом	-4086	5264	-640
Фінановий рахунок	-10066	3274	-947
Оплата праці	12774	11738	6617
ЧМІП	-27727	-21903	-23301

- Фіксація домінанти цінової стабільності
- Валютна лібералізація
- Повільний поступ у налагоджені координації з Урядом

ТАКИМ ЧИНОМ…

- НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ У СФЕРІ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДОБРАЖАЮТЬ ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ

- *ВІДХІД ВІД ПРІОРИТЕТУ ЦІНОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ НА КОРИСТЬ ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РОЗШИРЮЄ ПРОСТІР ДЛЯ МОНЕТАРНОГО МАНЕВРУВАННЯ*

- *ПОЛІТИКА МОНЕТАРНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ЗНАХОДИТЬ ШИРОКУ ПІДТРИМКУ І МОЖЕ БУТИ ВИКОРИСТАНА І В ЕКОНОМІКАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ ПРИ НАЯВНОСТІ КОНТРОЛЮ ЗА ПОТОКАМИ КАПІТАЛУ ТА СТАБІЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ НАДХОДЖЕННЯ ВАЛЮТИ*

- *НЕОБХІДНІСТЬ ПОДОЛАННЯ ОБМЕЖЕНЬ НАЯВНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СПОНУКАЄ ДО ЙОГО ДОПОВНЕННЯ ТА РОЗШИРЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ З УРЯДОМ*

… ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ АКТУАЛЬНИХ ТРЕНДІВ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАЄ ЗНАЧЕННЯ НЕ ЛИШЕ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НА ВНУТРІШНЬОМУ РИНКУ, АЛЕ Й З ОГЛЯДУ НА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ